

Høringsinstanser i hhv. til nedenstående liste

21.03.2012

SAKSBEHANDLER:

Arild Kristiansen

DIR.TLF:

22 93 98 84

VÅR REFERANSE:

12/3589

ARKIVKODE:

542.6

DERES REFERANSE:

Høring - Endringsforskrift til utfyllende forskrift om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring og gjenforsikring

Finanstilsynet sender med dette på høring et utkast til endringsforskrift til forskrift 18. november 1992 nr. 1242 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring (utfyllende). Utkastet til forskriftsendring fremgår av det vedlagte høringsnotatet datert 20. mars 2012.

Utkastet til endring av utfyllende forskrift om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring bygger på de endringer som tidligere er gjennomført i hhv. forsikringsvirksomhetslovens bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring (jf. endringslov av 17. desember 2010) og forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring (jf. Finansdepartementets endringsforskrift av 21. desember 2011).

Vedlagte høringsnotat vil også bli lagt ut på Finanstilsynets hjemmesider.

Finanstilsynet ber om at alle høringssvar sendes på e-post til post@finansstilsynet.no med kopi til arild.kristiansen@finansstilsynet.no innen **21. mai 2012**.

For Finanstilsynet

Emil Steffensen

direktør for finans- og forsikringstilsyn

Bjørn Andersen

seksjonssjef

Vedlegg

Høringsinstanser

Finansnæringens Fellesorganisasjon
Alle norske skadeforsikringselskaper
Den Norske Aktuarforening
Norsk Finansnærings Økonomigruppe
Den norske Revisorforening

Utkast til endringer av utfyllende forskrift om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

De gjennomførte endringer i forsikringsvirksomhetslovens¹ bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring og i hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring² fastsatt av Finansdepartementet (heretter benevnt hovedforskriften) krever at det foretas en oppdatering også av utfyllende forskrift om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring³ fastsatt av Finanstilsynet (heretter benevnt utfyllende forskrift).

Bakgrunnen for det foreliggende utkast til endringer av den utfyllende forskriften kommenteres kort i punkt 1 nedenfor. I punkt 2 blir det redegjort for de nye utfyllende regler vedrørende beregningen av avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader som heretter vil utgjøre en integrert del av erstatningsavsetningen. Tilsvarende blir det i punkt 3 redegjort for videreutviklingen av de utfyllende regler for beregning av premieavsetningen, herunder også reglene for beregning av avsetningen for ikke avløpt risiko, mens det i punkt 4 gis en oversikt over andre tekniske justeringer av den utfyllende forskriften. Utkastet til endringsforskrift presenteres i punkt 5 sammen med et forslag til tillegg til vedlegg B til den utfyllende forskriften. En oppdatert versjon av den utfyllende forskriften der forslaget til endringsforskrift er hensyntatt, er gjengitt i vedlegg 4.

1. Kort om bakgrunnen

Ved endringslov av 17. desember 2010⁴ ble bl.a. de overordnede bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring løftet opp i forsikringsvirksomhetsloven fra hovedforskriften.

Etter dette inneholder forsikringsvirksomhetsloven følgende bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring:

- en overordnet bestemmelse om nivået på de samlede forsikringstekniske avsetninger, herunder også en oppstilling av de ulike avsetningskomponenter (§ 12-10),
- bestemmelser om premieavsetningen (uopptjent premie) og avsetningen for ikke avløpt risiko (§ 12-11),
- bestemmelser om erstatningsavsetningen (§ 12-12),
- bestemmelser om sikkerhetsavsetningen (§ 12-13) samt
- bestemmelser om reassuranseavsetningen (§ 12-14).

¹ Lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven).

² Forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring.

³ Forskrift 18. november 1992 nr. 1242 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring (utfyllende).

⁴ Lov 17. desember 2010 nr. 84 om endringer i forsikringsvirksomhetsloven (skadeforsikring).

I forbindelse med bestemmelsene om avsetningen for ikke avløpt risiko (§ 12-11) og erstatningsavsetningen (§ 12-12) er det presisert at disse størrelsene skal omfatte avsetninger for både direkte og indirekte skadebehandlingskostnader for de aktuelle skadetilfeller, der referansen til de indirekte skadebehandlingskostnader innebærer en endring i forhold til det tidligere regelverket for forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring. På den annen side fremgår det av endringsloven og forarbeidene til denne at kravet om en egen administrasjonsavsetning er opphevet.

Som følge av at de overordnede bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger er løftet opp i forsikringsvirksomhetsloven må det foretas endringer i både hovedforskriften og den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger.

Finanstilsynets forslag til endringer i eksisterende forskrifter og utkast til nye forskrifter som følge av endringene i forsikringsvirksomhetslovens bestemmelser om skadeforsikring ble sendt på høring av Finansdepartementet 30. august 2011 med høringsfrist 1. november 2011, jf. høringsnotatet vedlagt departementets brev.⁵ I høringsnotatet uttales bl.a. følgende om forslaget til endringer i hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger (side 9):

Hovedforskriften vil etter dette fremstå som en "rendyrket" forskrift om minstekrav til de forsikringstekniske avsetninger, mens den utfyllende forskriften i all hovedsak vil omhandle beregningstekniske aspekter ved fastsettelsen av disse minstekravene. Justeringer av den utfyllende forskriften vil bli fastsatt av Finanstilsynet med bakgrunn i gjennomførte endringer i hovedforskriften.

Utkastet til justeringer av hovedforskriften er kort oppsummert på side 10 og 11 i høringsnotatet.

I høringsrunden var det ingen av høringsinstansene som i praksis hadde noen kommentarer til det materielle innholdet av endringsforskriften.

Endringsforskriften fastsatt av Finansdepartementet 21. desember 2011 er i all hovedsak sammenfallende med Finanstilsynets forslag. Den oppdaterte versjonen av hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger er tatt inn i vedlegg 1.

Det vil fremgå av kommentarene nedenfor at også utkastet til endringer i den utfyllende forskriften i stor grad gjelder endringer av mer teknisk karakter – gitt de endringer som allerede er gjennomført i forsikringsvirksomhetsloven og hovedforskriften.

Et unntak gjelder den nye avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader som heretter skal utgjøre en del av erstatningsavsetningen. På dette området foreslås det enkelte mer detaljerte bestemmelser om hvordan denne avsetningskomponenten skal beregnes. Forslaget er basert på bl.a. et utredningsarbeid som er gjennomført i regi av FNO samt konsekvensberegninger som ble gjennomført i forbindelse med beregning og rapportering av (minste-)kravene til forsikringstekniske avsetninger pr. 30. juni 2011.

⁵ Høringsnotat om forslag til endringer i eksisterende forskrifter og utkast til nye forskrifter som følge av endringen i forsikringsvirksomhetsloven om skadeforsikring (kapittel 12 mv.).

I tillegg inneholder utkastet til endringsforskrift enkelte forslag til opphevelse av overgangsbestemmelser som ikke lenger anses å være relevante samt justering av ordlyden i enkelte bestemmelser som i sin nåværende form fremstår som utdatert.

2. Avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader

2.1 Endringer i beregningsmetoden for minstekrav til erstatningsavsetning

I forsikringsvirksomhetsloven § 12-12 vedrørende kravene til erstatningsavsetningen heter det bl.a. som følger (annet ledd):

Erstatningsavsetningen skal omfatte forventede fremtidige direkte og indirekte skadebehandlingskostnader i forbindelse med slike skadetilfeller. Det skal tas hensyn til forventet kostnadsøkning.

Videre følger det av lovens § 12-10 at erstatningsavsetningen til enhver tid skal oppfylle det minstekrav "som følger av regler fastsatt i eller i medhold av lov og forskrift".

Av hovedforskriften fremgår det at minstekravet til erstatningsavsetning skal settes lik det beregnede erstatningsansvaret (§ 4 bokstav b), der erstatningsansvaret er definert på følgende måte (§ 2 femte ledd):

Med erstatningsansvar menes her et selskaps forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for egen regning for skadetilfeller som på et bestemt tidspunkt er inntruffet men ikke oppgjort, herunder direkte og indirekte skadebehandlingskostnader relatert til disse erstatningsutbetalingene. Bruttoerstatningsansvar defineres tilsvarende med utgangspunkt i fremtidige brutto erstatningsutbetalinger

Det nye ved disse bestemmelsene er at det heretter også skal tas høyde for de indirekte skadebehandlingskostnader ved beregningen av minstekravet til erstatningsavsetning. Tilsvarende gjelder for fastsettelsen av den faktiske erstatningsavsetningen.

En problemstilling i denne sammenheng er at de indirekte skadebehandlingskostnader ikke omfattes av risikostatistikken som benyttes ved fastsettelsen av de parametere som skal anvendes ved beregningen av minstekravene til forsikringstekniske avsetninger. Dette gjelder både de såkalte avviklingstrekantene (oversikter over betalte bruttoerstatninger fordelt etter skadeinntreffelsesår (eventuelt tegningsår) og utbetalingsår) og oversiktene over enkelt-erstatningsbeløp (bruttostørrelser) fordelt etter skadeinntreffelsesår (eventuelt tegningsår) og beløpsintervaller. Etter det Finanstilsynet kjenner til vil det i praksis heller ikke være mulig å foreta en pålitelig fordeling av de indirekte skadebehandlingskostnadene i samsvar med detaljeringsgraden som kreves i forbindelse med risikostatistikken.

En konsekvens av denne problemstillingen er at det ved fastsettelsen av minstekravet til erstatningsavsetning må skilles mellom et minstekrav til erstatningsavsetning eksklusivt kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og et krav til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. For hver skadeforsikringsbransje settes det samlede minstekravet til erstatningsavsetning lik summen av disse to komponentene.

Når det gjelder minstekravet til erstatningsavsetning eksklusive avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader vil dette bli beregnet ved hjelp av de samme metoder som har blitt benyttet frem til minstekravsberegningene pr. 31. desember 2011. Spesielt vil de parametere som skal anvendes ved beregningen av dette minstekravet bli estimert på samme måte som i forbindelse med tidligere beregninger og rapporteringer av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger.

Det må imidlertid fastsettes en metode for beregningen av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. I den forbindelse må det spesielt avklares om det er hensiktsmessig å operere med et eget minstekrav til denne avsetningskomponenten. I praksis kan denne problemstillingen løses ved at minstekravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader settes lik den faktiske avsetningen til dekning av slike kostnader, der kravet til den faktiske avsetningen beregnes i samsvar med en metodikk fastsatt av Finanstilsynet.

2.2 Metoden for beregning av avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader

Som nevnt innledningsvis er metoden for beregning av avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader som foreslås innarbeidet i den utfyllende forskriften, dels basert på et arbeid gjennomført i regi av FNOs Fagutvalg Aktuar Skade (FUAS) høsten 2009⁶, dels på konsekvensberegninger som ble gjennomført i forbindelse med beregningene av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger pr. 30. juni 2011.

Beregningsmetoden innebærer at det for hver skadeforsikringsbransje beregnes et bidrag til den samlede avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. Bidraget settes lik produktet av en bransjespesifikk proSENTSATS og faktisk brutto erstatningsavsetning, eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader, for den aktuelle bransjen. Den samlede avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader settes lik summen av de beregnede bidrag fra de enkelte skadeforsikringsbransjer.

En oversikt over proSENTSATSENE som foreslås benyttet i de ulike skadeforsikringsbransjer er gitt i tabell 1 nedenfor. Det legges imidlertid opp til en viss fleksibilitet ved anvendelsen av disse proSENTSATSENE, jf. de utfyllende kommentarer til tabellen.

Det vises for øvrig til vedlegg 2 der det er gitt noen utfyllende kommentarer til beregningsmetoden, herunder hvilke kostnadsarter som forutsetningsvis skal dekkes av avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader samt hvordan de bransjespesifikke proSENTSATSER er utledet.

Hovedtrekkene ved metoden for beregning av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader foreslås innarbeidet i den utfyllende forskriften § 5. Detaljer vedrørende beregningsmetoden, herunder oversikten over de bransjespesifikke proSENTSATSER, vil fremgå av et tillegg til vedlegg B til den utfyllende forskriften.

⁶ Jf. notatet "Håndtering av fremtidige administrative kostnader ved skadeoppgjør" som ble oversendt fra FNO til Finanstilsynet 3. november 2009.

I tabell 1 nedenfor gis en oversikt over proSENTSATSENE som skal benyttes for den enkelte skadeforsikringsbransje. Tabellen bygger på det forannevnte arbeidet i regi av FUAS, men satsene er gjennomgående noe nedjustert bl.a. med bakgrunn i de tilbakemeldinger som ble gitt i forbindelse med konsekvensberegningene pr. 30. juni 2011.

For enkelte skadeforsikringsbransjer inneholder rapporten utarbeidet i regi av FUAS ingen anbefalinger med hensyn til valg av proSENTSATS. I disse tilfeller er proSENTSATSENE fastsatt dels gjennom sammenlikninger med de øvrige bransjer, dels ved å hensynta tilbakemeldinger gitt i forbindelse med konsekvensberegningene pr. 30. juni 2011.

Tabell 1.

Hovedbransje	ProSENTSATS
Kombinerte forsikringer/privat	4,5 pst
Motorvognforsikringer/privat ¹⁾	5,5 pst
Fritidsbåtforsikringer ²⁾	4,5 pst
Ulykkesforsikringer	6,0 pst
Reiseforsikringer ²⁾	4,5 pst
Øvrige landbaserte forsikringer/privat ²⁾	4,5 pst
Kombinerte forsikringer/næringsliv	4,0 pst
Motorvognforsikringer/næringsliv	5,5 pst
Ansvarsforsikringer	7,0 pst
Yrkesskadeforsikringer	4,0 pst
Trygghetsforsikringer	6,0 pst
Husdyrforsikringer ²⁾	4,5 pst
Fiskeoppdrettsforsikringer ²⁾	4,5 pst
Transportforsikringer	7,0 pst
Øvrige landbaserte forsikringer/næringsliv ²⁾	4,5 pst
Storkaskoforsikringer ³⁾	7,0 pst
Kystkaskoforsikringer	7,0 pst
Energiforsikringer ³⁾	3,0 pst

- 1) Det er benyttet samme proSENTSATS for Motorvognforsikringer/ansvar og Motorvognforsikringer/øvrige.
- 2) ProSENTSATSEN er satt lik proSENTSATSEN for Kombinerte forsikringer/privat.
- 3) ProSENTSATSEN er fastsatt av Finanstilsynet.

Det skal som hovedregel ikke beregnes krav til avsetning til indirekte skadebehandlingskostnader for bransjegruppen inngående (kontrakts)reassurans.⁷ Dette unntaket gjelder imidlertid ikke i de tilfeller der selskapets forretning er tegnet gjennom et frontende selskap men slik at selskapet likevel står for skadebehandlingen (uavhengig av om skadebehandlingen er utkontraktert eller ikke).

⁷ For tiden er dette av marginal betydning for norske skadeforsikringsselskaper, siden disse i svært liten grad tegner inngående kontraktsreassurans.

Som nevnt foran legges det opp til en fleksibel håndtering av bestemmelsene om beregning av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Dette innebærer at prosent-satsene som er oppgitt i tabell 1, til en viss grad vil kunne tolkes som "bransjenormer". Ved fremtidige rapporteringstidspunkter vil de oppgitte prosentsetser kunne fravikes dersom søknad om dette er godkjent av Finanstilsynet. Det forutsettes at søknader om å fravike de oppgitte prosentsetsene begrunnes på behørig måte og fortrinnsvis med utgangspunkt i selskaps-spesifikke data.

Kravet til begrunnet søknad om hvilken prosentsetset som skal benyttes, vil gjelde på tilsvarende måte for de tilfeller der en portefølje av forsikringskontrakter ikke uten videre lar seg innplassere i noen av hovedbransjene som det vises til i tabell 1.

Fremgangsmåten som det vises til i de to ovenstående avsnitt gjelder også dersom selskapets portefølje i en gitt bransje er i avløp (dvs. ingen fornyelser eller nytegning finner sted).

For øvrig kan det gis følgende utfyllende kommentarer hva angår anvendelsen av prosentsetsene som er opplistet i tabell 1:

- Det presiseres at prosentsetsene som er oppgitt i tabellen, skal anvendes på selskapets faktiske brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader i de respektive hovedbransjer.
- I bransjer med et betydelig innslag av store skader, dvs. skadetilfeller der brutto erstatningskostnad overstiger 20 mill. kroner, kan de oppgitte prosentsetser medføre et uforholdsmessig høyt krav til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. I slike tilfeller kan det foretas en skjønnsmessig (ned)justering av beregningsgrunnlaget for denne avsetningskomponenten slik at bare deler av brutto erstatningskostnader utover 20 mill. kroner medregnes i dette grunnlaget. Hvis deler av erstatningsbeløpet for slike store skader allerede er utbetalt, kan bidraget til beregningsgrunnlaget for avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader nedjusteres forholdsmessig. Nedjusteringen skal begrunnes og den beløpsmessige effekten på avsetningen skal oppgis.
- Det skal ikke beregnes en gjensikringsandel av avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. Hvis selskapet periodiserer mottatt provisjon for avgitt gjensikring, kan imidlertid det beregnede kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader justeres for å ta høyde for dette forholdet.

En bestemmelse om adgangen til å søke om å fravike de fastsatte bransjespesifikke prosentsetser foreslås innarbeidet i den utfyllende forskriftens § 5. Beregningsskjemaet samt øvrige utfyllende kommentarer til beregningen av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader vil bli tatt inn i et tillegg til vedlegg B til den utfyllende forskriften.

3. Minstekravet til premieavsetning

De oppdaterte bestemmelser om premieavsetningen som er nedfelt i hhv. forsikringsvirksomhetsloven (§ 12-11) og hovedforskriften (§ 4 bokstav b) innebærer viktige presiseringer sammenliknet med det tidligere regelverket.

For det første er minstekravet til premieavsetning eksplisitt definert som summen av uopptjent premie for egen regning og avsetning for ikke avløpt risiko. Videre følger det av forsikringsvirksomhetsloven § 12-12 annet ledd og definisjonen av premieansvar gitt ved hovedforskriften § 2 fjerde ledd at et selskap må foreta avsetning for ikke avløpt risiko i de tilfeller der premieansvaret er større enn uopptjent premie. Siden dette kravet gjelder for hver skadeforsikringsbransje som omfattes av selskapets konsesjon, kan ikke et krav om å foreta en avsetning for uavløpt risiko i en bransje motregnes av "overdekning" i andre skadeforsikringsbransjer.⁸

For det andre er ansvaret for å vurdere behovet for å foreta en avsetning for ikke avløpt risiko mer entydig plassert hos det enkelte skadeforsikringsselskap. Den tidligere bestemmelsen der det ble lagt opp til at Finanstilsynet skulle vurdere behovet for tilleggsavsetninger utover uopptjent premie er tatt ut av hovedforskriften. Til gjengjeld skal tilsynet gi nærmere bestemmelser om beregningen av minstekravet til premieavsetning, dvs. bestemmelser om beregningen av både avsetning for uopptjent premie og avsetning for ikke avløpt risiko.

I forbindelse med utformingen av de mer detaljerte bestemmelser om fastsettelsen av minstekravet til premieavsetning, mener Finanstilsynet det kan være hensiktsmessig å skille mellom premieansvaret eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader (relatert til ikke inntrufne skadetilfeller under løpende forsikringer) og de forventede indirekte skadebehandlingskostnader, jf. tilsvarende tilnærming i forbindelse med bestemmelsene for avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader.

Siden de direkte skadebehandlingskostnader omfattes av risikostatistikken som benyttes ved parameterestimeringen, vil disse kostnadene generelt være hensyntatt i estimatet på skadeprosenten (brutto) i de enkelte skadeforsikringsbransjer. For den enkelte skadeforsikringsbransje vil derfor et rimelig anslag på premieansvaret eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader være gitt ved produktet av bransjens uopptjente premie og estimatet på den bransjespesifikke skadeprosenten. (Anslaget bør imidlertid justeres hvis det foreligger informasjon som tilsier dette, f.eks. om trender eller skift i nivået på skadeprosenten for den aktuelle skadeforsikringsbransje.)

Når det gjelder de forventede indirekte skadebehandlingskostnader relatert til ikke inntrufne skadetilfeller under løpende forsikringer (CBNI-skader), er det ikke helt opplagt hvordan disse skal beregnes. Dette gjelder selv om man velger å ta utgangspunkt i en beregningsmetode der de forventede indirekte skadebehandlingskostnader for CBNI-skadene i en gitt bransje settes lik produktet av bransjens uopptjente premie og en bransjespesifikk proportsats. Dette skyldes bl.a. at de proportsatser som er gjengitt i tabell 1 ikke uten videre kan benyttes til beregning av forventede indirekte skadebehandlingskostnader for CBNI-skader. Etter det Finanstilsynet kjenner til er det heller ikke utarbeidet noen "bransjenorm" på dette området på samme måte som for avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader.

Med bakgrunn i kommentarene over foreslår Finanstilsynet i utkastet til endringsforskrift at det inntil videre legges til grunn en mer overordnet tilnærming for å vurdere om minstekravet til premieavsetning kan settes lik avsetningen for uopptjent premie eller om det i tillegg må foretas en avsetning for ikke avløpt risiko.

⁸ Med "overdekning" forstås i denne sammenheng at uopptjent premie er større enn premieansvaret.

I forbindelse med fremtidige beregninger og rapporteringer av forsikringstekniske avsetninger vil selskapene måtte redegjøre for sine vurderinger og presentere anslagene på hhv. premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader relatert til CBNI-skader og de forventede indirekte skadebehandlingskostnader relatert til CBNI-skader for hver skadeforsikringsbransje som omfattes av selskapets konsesjon.

Det kan bli aktuelt å komme tilbake til mer detaljerte beregningsregler på et senere tidspunkt avhengig av de erfaringer som høstes i løpet av det (de) kommende år (men samtidig hensyntatt tidspunktet for iverksettelse av Solvens II-regimet).

Det vises for øvrig til vedlegg 3, der det gis noen mer detaljerte kommentarer til de vurderinger som bør gjøres for å avklare om det er behov for å foreta en separat avsetning for ikke avløpt risiko i de enkelte skadeforsikringsbransjer.

En alternativ fremgangsmåte for å vurdere om det må foretas en avsetning for ikke avløpt risiko kunne være å ta utgangspunkt i forventet "combined ratio" (CR) for de enkelte skadeforsikringsbransjer det kommende året. Hvis forventet CR er mindre enn 100 prosent, vil man generelt kunne konkludere med at det ikke er behov for premieavsetninger utover avsetningen for uopptjent premie.

Hvis forventet CR er større enn 100, kan det imidlertid ikke uten videre konkluderes med at det må foretas en avsetning for ikke avløpt risiko. Dette henger sammen med at det ved estimeringen av CR generelt vil bli tatt høyde for flere kostnadsarter enn de som faller inn under forventede direkte og indirekte skadebehandlingskostnader.

I tillegg kommer at dersom nivået på CR skal benyttes som kriterium for å bestemme om det skal foretas en avsetning for ikke avløpt risiko, bør beregningen av CR baseres på forventede diskonterte kontantstrømmer.

Av dette følger at det antakelig ikke vil være et fullgodt alternativ å ta utgangspunkt i forventet CR for å bestemme om det er nødvendig å foreta en avsetning for ikke avløpt risiko.

4. Andre tekniske justeringer

Resten av forslagene til endringer av den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger gjelder utelukkende tekniske justeringer, dvs.

- endringer som følger direkte av endringene av forskriftsvirksomhetsloven og/eller hovedforskriften,
- endringer som er nødvendige eller ønskelige for å sikre at bestemmelsens ordlyd blir mer i samsvar med praksis slik denne har utviklet seg over tid,
- endringer som innebærer at "overflødige" bestemmelser fjernes, herunder bestemmelser om overgangsregler som ikke lenger er aktuelle.

Disse tekniske justeringene kan kort oppsummeres som følger:

- Det må fremgå av forskriftens tittel og bestemmelsene om anvendelsesområde (jf. § 1) at forskriften gjelder minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk.
- Betegnelsene på bransjegrupper må justeres slik at disse blir i samsvar med de navnene som faktisk benyttes (jf. §§ 5 og 6 samt vedlegg A til den utfyllende forskriften).
- Bestemmelsen om minstekrav til administrasjonsavsetning må oppheves, siden denne avsetningskomponenten ble fjernet ved endringslovedringen av 17. desember 2010 (jf. nåværende § 8).
- Bestemmelsen om tidsfrist for fastsettelse av de parametere som skal benyttes ved minstekravsberegningene pr. 31. desember, må justeres for å få samsvar med den praksis som over tid har blitt fulgt (jf. nåværende § 9 annet ledd). Dette innebærer at fristen endres fra 15. november til 15. desember.
Det bør videre innføres tidsfrister for ferdigstilling av parameterverdiene som skal benyttes ved minstekravsberegningene pr. 30. juni.
- Bestemmelsen om hyppighet av rapportering bør justeres for å ta høyde for gjeldende praksis, dvs. at det ikke rapporteres minstekrav til forsikringstekniske avsetninger ved utløpet av første kvartal i det enkelte regnskapsår (jf. nåværende § 11 første ledd).⁹
- Bestemmelsene om rapporteringsformat for premieavsetningen, erstatningsavsetningen og sikkerhetsavsetningen bør justeres slik at det kun vises til "rapporteringsformater fastsatt eller godkjent av Finanstilsynet" (jf. nåværende §§ 12, 13 og 14). Denne endringen vil gjenspeile gjeldende praksis med hensyn til rapporteringsformat, der selskapene bl.a. kan velge mellom elektronisk rapportering (av word-, excel og pdf-filer eller kombinasjoner av disse) eller rapportering på papir.
- Bestemmelsene om (generelle) krav til selskapenes databaser justeres slik at kravene i større grad rettes direkte mot risikostatistikken som kreves i forbindelse med beregningen av forsikringstekniske ansvarstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger samt estimeringen av de parametere som benyttes i disse beregningene (jf. nåværende § 16).
- Overgangsbestemmelser som ikke lenger gjelder, foreslås opphevet (jf. nåværende § 20 annet ledd samt nåværende § 21).
- Bestemmelsen om tidsfrister for innsending av rapportene om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og faktiske forsikringstekniske avsetninger, herunder også ansvarshavende aktuars rapport, foreslås justert slik at disse bestemmelsene fullt ut gjenspeiler gjeldende praksis (jf. nåværende § 22).

5. Utkast til endringsforskrift

I punkt 5.1 nedenfor følger et utkast til endringsforskrift utarbeidet med bakgrunn i gjennomgangen i punktene 2, 3 og 4 foran. En oppdatert versjon av den utfyllende forskriften er

⁹ Bakgrunnen for dette unntaket er at en eventuell rapportering vil komme tett opp til den endelige rapporteringen av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og ferdigstillingen av ansvarshavende aktuars rapport pr. utløpet av foregående regnskapsår. Videre vil det generelt foreligge lite ny informasjon sammenliknet med informasjonen som foreligger pr. årsskiftet.

gjengitt i vedlegg 4. En oppsummering av de endringer som må gjøres i vedlegg B¹⁰ til den utfyllende forskriften, herunder spesielt tilføyelser med omtale av de mer detaljerte regler for hvordan avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader skal beregnes, er gitt i punkt 5.2.

5.1 Utkast til forskrift om endring av den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

Forskrift om endring i forskrift om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring (utfyllende)

Hjemmel: Fastsatt av Finanstilsynet xx. xxxx 2012 med hjemmel i forskrift 10. mai 1991 om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring §§ 3 tredje ledd, 4, 7 og 8.

I

I forskrift 18. november 1992 nr. 1242 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring (utfyllende) gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *minstekrav til* forsikringstekniske avsetninger og *utarbeiding av* risikostatistikk i skadeforsikring og *gjenforsikring* (utfyllende)

I § 1 første ledd skal første punktum lyde:

Anvendelsesområdet for forskriften her tilsvarer anvendelsesområdet for forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om *minstekrav til* forsikringstekniske avsetninger og *utarbeiding av* risikostatistikk i skadeforsikring og *gjenforsikring*.

I § 2 skal første ledd lyde:

Med *hovedforskriften* menes her forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om *minstekrav til* forsikringstekniske avsetninger og *utarbeiding av* risikostatistikk i skadeforsikring og *gjenforsikring*.

I § 2 skal fjerde ledd lyde:

Forsikringsteknisk ansvar og forsikringsteknisk bruttoansvar defineres som i hovedforskriften § 2 tredje ledd, likevel slik at med "fastsatt grad av sannsynlighet" skal forstås "99 prosent sannsynlighet" med mindre annen proSENTSATS er fastsatt etter § 9.

I § 4 skal nr. 1 lyde:

- (1) Minstekravet til premieavsetning skal beregnes som angitt i hovedforskriften § 4 bokstav a.

I § 4 skal ny nr. 4 og nr. 5 lyde:

¹⁰ Vedlegg B gjelder beregning og rapportering av minstekrav til premieavsetning og erstatningsavsetning.

- (4) *For alle bransjer innen direkte forsikring skal selskapet ved beregningen av premieansvaret skille mellom (i) premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader og (ii) forventede indirekte skadebehandlingskostnader. Tilsvarende gjelder ved beregningen av brutto premieansvar.*
- (5) *For alle bransjer innen direkte forsikring skal kravet til avsetningen for ikke avløpt risiko settes lik premieansvaret fratrukket uopptjent premie for egen regning, dersom denne differansen er større enn null.*

I § 4 blir nr. 4 ny nr. 6 og skal lyde:

- (6) Selskapet skal for øvrig beregne minstekrav til premieavsetning, uopptjent bruttopremie, *uopptjent premie for egen regning og minstekravet til avsetning for ikke avløpt risiko* etter retningslinjene i vedlegg B. Beregningene av premieansvar *eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader* og brutto premieansvar *eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader* skal foretas ved hjelp av risikoteoretisk baserte metoder som fastsatt i vedlegg B.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Beregning av minstekrav til erstatningsavsetning

-
- (1) Det samlede minstekravet til erstatningsavsetning skal beregnes ved å summere minstekravene til erstatningsavsetning for alle bransjer der selskapet tegner forretning, jf. hovedforskriften § 4 bokstav b samt bransjeinndelingen etter vedlegg A. *For alle bransjer omtalt i første punktum skal minstekravet til erstatningsavsetning tilsvare erstatningsansvaret beregnet i samsvar med nr. 2 til 8 samt ved anvendelse av risikoteoretiske metoder og retningslinjer som fastsatt i vedlegg B.*
- (2) *For alle bransjer omtalt i nr. 1 skal selskapet ved beregningen av erstatningsansvaret skille mellom (i) erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og (ii) avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Tilsvarende gjelder ved beregningen av brutto erstatningsansvar.*
- (3) For alle bransjer omtalt i nr. 1 skal selskapet beregne bidraget til *erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* _ fra hver skadeårgang som ikke er ferdig avviklet. *Erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* _ for bransjen beregnes deretter ved å summere bidragene fra alle skadeårganger som ikke er ferdig avviklet.
- (4) For *alle bransjer* innen bransjegruppene "*Landbaserte forsikringer – privat*" _ og "*Landbaserte forsikringer – næringsliv*" _ skal bidraget til *erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* fra hver skadeårgang som ikke er ferdig avviklet beregnes ved å ta utgangspunkt i et beregningsgrunnlag som består av produktet av selskapets inflasjonsjusterte opptjente bruttopremie for den aktuelle skadeårgang og forventet brutto skadeprosent for bransjen. Bidraget *fra skadeårgangen* _ finnes ved å multiplisere dette beregningsgrunnlaget med følgende faktorer:
- en avviklingsfaktor som for den aktuelle skadeårgangen gir et estimat på hvor stor andel av skadeårgangens samlede brutto erstatningsutbetalinger *eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader* som ennå ikke er utbetalt,

- en strukturfaktor som fanger opp virkningen av år-til-år fluktuasjoner i intensiteten for inntreffelse av skader og avviklingsmønsteret samt virkningen av eventuelle andre tilfeldige fluktuasjoner som kan påvirke skadeprosenten for den aktuelle skadeårgangen,
 - en reassuransefaktor som tar hensyn til virkningen av selskapets reassuranseprogram for den aktuelle bransje og skadeårgang.
- (5) Bidragene til *erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* _ fra bransjene innen bransjegruppene "*Sjøforsikringer og energiforsikringer*" _ og "*Inngående reassuranse*" beregnes ved å anvende metoden beskrevet i nr. 3 og 4 sammen med de tilpasninger som må foretas for bransjer der premieinntekter, erstatningsutbetalinger mv. relateres til tegningsåret, jf. retningslinjene i vedlegg B.
- (6) Ved beregningen av brutto erstatningsansvar *eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* gjelder bestemmelsene i nr. 2 til 5 _ tilsvarende, likevel slik at ved anvendelse av reglene i nr. 4 settes reassuransefaktoren lik 1.
- (7) *For hver av bransjene omtalt i nr. 1 skal kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader settes lik produktet av selskapets faktiske brutto erstatningsavsetning i den aktuelle bransje og en bransjespesifikk proSENTSATS som angitt i vedlegg B. Kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader skal ikke fordeles mellom skadeårgangene som ikke er ferdig avviklet.*
- (8) *Finanstilsynet kan tillate at et selskap for en eller flere bransjer beregner kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader ved å benytte andre proSENTSATSER enn de som følger av vedlegg B. Søknad om anvendelse av annen proSENTSATS skal begrunnes ved særtrekk ved selskapets portefølje eller andre selskapsspesifikke forhold.*

§ 6 skal lyde:

§ 6. Beregning av minstekrav til sikkerhetsavsetning

Minstekravet til sikkerhetsavsetning skal tilsvare selskapets sikkerhetsansvar beregnet etter risikoteoretiske metoder samt øvrige metoder og retningslinjer fastsatt i vedlegg C, herunder retningslinjene for tilpasning av beregningsmetodene til de tre *bransjegruppene* "*Landbaserte forsikringer – privat*", _ "*Landbaserte forsikringer – næringsliv*" _ og "*Sjøforsikringer, energiforsikringer og inngående reassuranse*" _.

Selskapet skal beregne separate minstekrav til sikkerhetsavsetning for hver av *bransjegruppene*

- "*Landbaserte forsikringer – privat*" _ ,
- "*Landbaserte forsikringer – næringsliv*" _ og
- "*Sjøforsikringer, energiforsikringer og inngående reassuranse*" _ .

Det samlede minstekravet til sikkerhetsavsetning beregnes deretter ved å summere de beregnede minstekravene for de tre *bransjegruppene*.

Bransjene "Storkaskoforsikringer" og "Kystkaskoforsikringer" og bransjegruppen "Landbaserte forsikringer – næringsliv" kan likevel behandles under ett ved beregningen av minstekravet til sikkerhetsavsetning.

Ved beregningen av brutto sikkerhetsansvar gjelder bestemmelsene i paragrafen her tilsvarende.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Beregning av minstekrav til reassuranseavsetning

Ved beregningen av minstekravet til reassuranseavsetning etter hovedforskriften § 4 bokstav d skal:

- uopptjent bruttopremie og *uopptjent premie for egen regning* _ beregnes ved anvendelse av § 4 i forskriften her,
- brutto erstatningsansvar og minstekrav til erstatningsavsetning beregnes ved anvendelse av § 5 i forskriften her,
- brutto sikkerhetsansvar og minstekrav til sikkerhetsavsetning beregnes ved anvendelse av § 6 i forskriften her.

Prosentsatsen *som skal anvendes* ved beregningen fastsettes som angitt i vedlegg D.

Har selskapet iverksatt særlige tiltak med sikte på å redusere omfanget av de kostnader som påløper hvis en eller flere av selskapets reassurandører ikke dekker sine andeler av de samlede forpliktelser, kan Finanstilsynet etter søknad godkjenne en lavere reassuranseavsetning enn den som framkommer ved anvendelse av _ første og annet ledd i *paragrafen her*.

§ 8 oppheves.

§ 9 blir ny § 8 og skal lyde:

§ 8. Parameterverdier

Ved anvendelsen av beregningsmetodene for premieansvar *eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader*, _ erstatningsansvar *eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader* og minstekrav til sikkerhetsavsetning som er fastsatt i vedleggene B og C, skal selskapet benytte parameterverdier og beregningsfaktorer som fastsatt i vedlegg D. Det samme gjelder for beregningen av brutto *premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader*, brutto erstatningsansvar *eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader* og brutto sikkerhetsansvar.

De parameterverdier og beregningsfaktorer som til enhver tid skal benyttes, fastsettes av Finanstilsynet på grunnlag av den sist innhentede risikostatistikk fra selskapene, jf. §§ 17 og 18. Finanstilsynet utarbeider innen 15. desember hvert år en oversikt over de parametere og beregningsfaktorer som skal anvendes ved beregningen av minstekrav til avsetninger i forbindelse med regnskapsavslutningen pr. 31. desember samme år. *Tilsvarende utarbeider Finanstilsynet innen 30. juni hvert år en oversikt over de parametere og beregningsfaktorer som skal anvendes ved beregningen av minstekrav til avsetninger i forbindelse med regnskapsavslutningen pr. 30. juni samme år.*

Finanstilsynet kan, når særlige grunner foreligger, tillate at et selskap som har stor markedsandel innen en eller flere bransjer eller overtar risikoer som avviker betydelig fra representative risikoer i den aktuelle bransje, for nærmere angitte parametere og beregningsfaktorer _ anvender estimer som er basert utelukkende på selskapets egne data for de aktuelle bransjer. Slike parameterestimer og beregningsfaktorer kan anvendes ved beregningen av premieansvar og bruttopremieansvar *eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader*, erstatningsansvar _ og brutto erstatningsansvar *eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader* samt minstekrav til sikkerhetsavsetning og brutto sikkerhetsansvar. De *parametere* og beregningsfaktorer der anvendelse av selskaps-spesifikke estimer er tillatt, er

gitt i vedlegg D. Metodene som skal benyttes ved parameterestimeringen, fastsettes av Finanstilsynet.

§ 10 blir ny § 9.

§ 11 blir ny § 10 der første og annet ledd skal lyde:

§ 10. Hyppighet av rapportering

Selskapet skal ved utgangen av annet, tredje og fjerde kvartal beregne de forsikringstekniske ansvarsstørrelsene som nevnt i § 2 siste ledd, herunder minstekravene til henholdsvis premieavsetning, erstatningsavsetning, sikkerhetsavsetning og reassuranseavsetning . Beregningene omtalt i første punktum omfatter også forsikringstekniske bruttoansvarsstørrelser.

I forbindelse med utarbeidingen av årsregnskap og delårsregnskap skal selskapet kontrollere at dets faktiske forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelige til å dekke de tilsvarende forsikringstekniske ansvarsstørrelser som beregnet av selskapet, og dessuten oppfylle de minstekrav til avsetninger som følger av § 4 i hovedforskriften og kapittel 2 i forskriften her. Resultatet av kontrollen skal framgå av selskapets rapportering til Finanstilsynet, jf. §§ 11, 12 og 13 i forskriften her.

§ 12 blir ny § 11 og skal lyde:

§ 11. Rapportering av premieavsetning

Minstekravet til premieavsetning, herunder uopptjent premie for egen regning, premieansvar og avsetning for ikke avløpt risiko , skal ved rapporteringen oppgis for alle bransjer som selskapet driver virksomhet innenfor. Bestemmelsen i første punktum gjelder tilsvarende for uopptjent bruttopremie og brutto premieansvar.

–

Selskapets rapportering skal for øvrig tilfredsstille retningslinjene for rapportering som gis i vedlegg B.

Ved rapportering etter paragrafen her skal selskapet benytte rapporteringsformater fastsatt eller godkjent av Finanstilsynet.

§ 13 blir ny § 12 og skal lyde:

§ 12. Rapportering av erstatningsavsetning

For alle bransjer der selskapet tegner forretning, skal rapporteringen til Finanstilsynet inneholde opplysninger om det beregnede minstekravet til erstatningsavsetning og den faktiske erstatningsavsetningen, herunder beregnet erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader, faktisk erstatningsavsetning eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for brutto erstatningsansvar og brutto erstatningsavsetning beregnet ved anvendelse av henholdsvis metoder fastsatt av Finanstilsynet og selskapets egne metoder.

Erstatningsansvar _ og brutto erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader beregnet etter Finanstilsynets metoder skal ved rapporteringen være fordelt på de skadeårgangene som ikke er ferdig avviklet. Tilsvarende gjelder for faktisk

erstatningsavsetning og faktisk brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Hvis selskapet i en eller flere bransjer foretar erstatningsavsetning utover det beregnede minstekravet, skal det redegjøres for de antatt viktigste årsakene til at den faktiske erstatningsavsetningen i den aktuelle bransje er høyere enn det tilsvarende minstekravet.

Selskapets rapportering skal for øvrig følge retningslinjene for rapportering i vedlegg B.

Finanstilsynet kan bestemme at minstekravet til erstatningsavsetning og selskapets faktiske erstatningsavsetning ved rapporteringen skal være fordelt på en beregnet avsetning til dekning av anmeldte men ikke ferdig oppgjorte skadetilfeller (RBNS-avsetning) og en beregnet avsetning til dekning av inntrufne men ikke anmeldte skadetilfeller (IBNR-avsetning). Tilsvarende gjelder for brutto erstatningsansvar og faktisk brutto erstatningsavsetning beregnet ved anvendelse av henholdsvis metoder fastsatt av Finanstilsynet og selskapets egne metoder.

§ 11 siste ledd gjelder tilsvarende.

§ 14 blir ny § 13.

I ny § 13 skal fjerde ledd lyde:

§ 11 siste ledd gjelder tilsvarende.

§ 15 blir ny § 14.

§ 16 blir ny § 15 og skal lyde:

§ 15. Generelt om krav til selskapenes databaser

Selskapets interne databaser skal være *organisert* slik at de tillater detaljerte risikoanalyser, herunder en oppfølging av polisens og forsikringstakeres skadehistorikk over en flerårig periode.

Selskapets databaser skal i alle tilfelle omfatte risikostatistikk som vist til i §§ 16 og 17 i forskriften her.

–

§ 17 blir ny § 16 og paragrafens tittel skal lyde

§ 16. Risikostatistikk for beregning av forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger

I ny § 16 skal fjerde ledd lyde:

Selskapets databaser skal videre inneholde statistikkopplysninger som gjør det mulig å følge utviklingen av skadeårgangene, herunder opplysninger om samlet erstatningsbeløp eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader fordelt etter skadeårgang og utbetalingsår samt gjenstående erstatningsavsetninger eksklusiv avsetninger for indirekte skadebehandlingskostnader for hver skadeårgang. Kravet i første punktum omfatter både bruttobeløp og egenregningsbeløp.

§ 18 blir ny § 17 og skal lyde:

§ 17. Risikostatistikk for estimering av parametere

Finanstilsynet kan for en eller flere av de bransjer et selskap driver virksomhet innenfor, pålegge selskapet å sende inn all risikostatistikk som er nødvendig for estimering eller fastsetting av *parametere* og beregningsfaktorer som inngår i de risikoteoretiske metoder som skal benyttes ved beregningen av de forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekravene til forsikringstekniske avsetninger, jf. bransjeinndelingen etter vedlegg A samt de risikoteoretisk baserte beregningsmetoder som er fastsatt i vedleggene B og C.

§ 19 blir ny § 18.

I ny § 18 skal første ledd lyde:

Finanstilsynet kan i forbindelse med den løpende vurderingen av de risikoteoretiske metoder som skal anvendes ved beregningen av forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger, pålegge det enkelte skadeforsikrings-selskap å utarbeide en mer detaljert risikostatistikk enn den som framgår av §§ 16 og 17.

§ 20 blir ny § 19.

I ny 19 skal nr. 2 lyde:

- (2) Minstekrav til *forsikringstekniske* avsetninger i henhold til forskriften her skal oppfylles første gang 31. desember 1992. _

§ 21 oppheves.

§ 22 blir ny § 20 og skal lyde:

§ 20. Tidsfrister

Med mindre det fastsettes andre tidsfrister, vil fristene for innsending av årsrapporter og delårsrapporter til Finanstilsynet, jf. kapittel 3 i forskriften her, være _ *som følger*:

- *Foreløpige rapporter skal innsendes senest en måned etter utløpet av rapporteringsperioden.*
- *Endelige rapporter skal innsendes senest to måneder etter utløpet av rapporteringsperioden.*

Finanstilsynet gir nærmere regler om omfanget av foreløpige og endelige rapporter om forsikringstekniske avsetninger.

II

Forskriften trer i kraft straks.

5.2 Utkast til tillegg til vedlegg B til den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

Vedlegg B til den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger inneholder relativt detaljerte beskrivelser av metodene for beregning av minstekravene til hhv. premieavsetning og erstatningsavsetning. Disse beregningsmetodene vil i all hovedsak kunne videreføres også etter at den utfyllende forskriften har blitt endret i samsvar med forslaget gjengitt i punkt 5.1. Det må imidlertid presiseres at de fleste metoder som beskrives i gjeldende versjon av vedlegg B heretter skal anvendes ved beregningen av hhv. premieansvar og brutto premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader og erstatningsansvar og brutto erstatningsansvar eksklusiv kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Dette innebærer videre at vedlegg B må utvides til å omfatte de prinsipper og metoder som skal legges til grunn ved fastsettelsen av (i) de forventede indirekte skadebehandlingskostnader som skal hensyntas ved beregningen av premieansvaret og brutto premieansvar og (ii) avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader som skal hensyntas ved beregningen av erstatningsansvaret (minstekravet til erstatningsavsetning) og brutto erstatningsansvar.

De endringer som med bakgrunn i de ovenstående kommentarer må foretas i vedlegg B til den utfyllende forskriften, kan kort oppsummeres som følger:

- (a) En presisering av anvendelsesområdet for de gjeldende risikoteoretiske beregningsmetoder må tas inn vedleggets kapittel I (innledningen).
- (b) Innledningen til vedleggets kapittel II (om beregningen av minstekrav til premieavsetning pr. skadeforsikringsbransje) må oppdateres med hensyn til hvilke opplysninger som skal rapporteres til Finanstilsynet. Dette gjelder først og fremst
 - kravet til premieavsetning for de enkelte skadeforsikringsbransjer og bidraget til dette fra hhv. avsetning for uopptjent premie for egen regning og (hvis aktuelt) avsetning for ikke avløpt risiko, og
 - premieansvaret for de enkelte skadeforsikringsbransjer og hvis mulig hvordan dette kan splittes mellom premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader og forventede skadebehandlingskostnader.

Det må dessuten fremgå at disse opplysningene skal rapporteres på både bruttobasis og egenregningsbasis.

- (c) Videre må det i kapittel II innarbeides et avsnitt som omhandler de vurderinger som det forventes at selskapene legger til grunn for å hensynta at forventede indirekte skadebehandlingskostnader utgjør en integrert del av premieansvaret. Dette avsnittet må i tillegg redegjøre for de prinsipper som skal legges til grunn for å avgjøre om det foreligger et behov for avsetning for uavløpt risiko og hvordan kravet til denne avsetningskomponenten (generelt) kan beregnes.
- (d) Når det gjelder avsnittene II.A (om beregning av uopptjent premie) og II.B (om beregning av premieansvaret) kan disse i all hovedsak videreføres i sin nåværende form, men det må presiseres at beregningene det redegjøres for i avsnitt II.B gjelder premieansvar og brutto premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlings-

kostnader. I tillegg er det et behov for å oppdatere deler av begrepsbruken (herunder navnene på bransjer og bransjegrupper) samt henvisningen til de ulike paragrafer i både hovedforskriften og den utfyllende forskriften, jf. også den avsluttende kommentaren nedenfor.

- (e) Innledningen til vedleggets kapittel III (om beregningen av minstekrav til erstatningsavsetning pr. skadeforsikringsbransje) må oppdateres med hensyn til hvilke opplysninger som skal rapporteres til Finanstilsynet. Dette gjelder først og fremst
- minstekravet til erstatningsavsetning (erstatningsansvaret) for de enkelte skadeforsikringsbransjer og hvordan dette er fordelt mellom bidraget fra erstatningsansvaret eksklusiv kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader, samt
 - tilsvarende opplysninger vedørende selskapets faktisk erstatningsavsetning.

Det må fremgå at disse opplysningene skal rapporteres på både bruttobasis og egenregningsbasis.

- (f) I kapittel III må det for øvrig innarbeides et avsnitt som omhandler beregningen av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Dette avsnittet kan baseres på vurderingene gitt i punkt 2.2 foran samt vedlegg 2. Tabellen over de bransjespesifikke prosentsetninger kan med fordel tas inn i både vedlegg B og de såkalte bransjetabellene med oversikt over parameterestimater som utarbeides to ganger pr. år (jf. vedlegg D til den utfyllende forskriften).
- (g) Avsnittene III.A (med oversikt over parametere som inngår i beregningene) og III.B (om beregning av erstatningsansvaret) kan i all hovedsak videreføres i sin nåværende form, men det må presiseres at beregningene som det redegjøres for i avsnitt III.B gjelder erstatningsansvar og brutto erstatningsansvar eksklusiv kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. I tillegg er det også i dette avsnittet et behov for å oppdatere deler av begrepsbruken (herunder navnene på bransjer og bransjegrupper) samt henvisningen til de ulike paragrafer i både hovedforskriften og den utfyllende forskriften. Spesielt kan kommentaren vedrørende den midlertidige beregningsmetoden for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer i underavsnitt III.B.2 strykes, jf. også bokstav k nedenfor.
- (h) Avsnitt III.C (om sammenlikninger av beregnet minstekrav til erstatningsavsetning og faktisk erstatningsavsetning) og avsnitt III.D (om effekten av forutsetninger om fremtidig inflasjon og diskontering) kan i all hovedsak videreføres, men med enkelte justeringer. I avsnitt III.C må det presiseres at for hver skadeforsikringsbransje skal opplysningene om bidraget til hhv. erstatningsansvaret og faktisk erstatningsavsetning fra de enkelte skadeårganger som ikke er ferdig avviklet, være eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. I rapporten til Finanstilsynet skal avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader ikke fordeles på de enkelte skadeårganger som ikke er ferdig avviklet, men kun oppgis samlet for hver skadeforsikringsbransje. Avsnitt III.D og rapporteringskravene som følger av dette, kan forenkles vesentlig, bl.a. som følge av at skadeforsikringsselskapene unntaksvis diskonterer erstatningsavsetningen. Bl.a. bør det fremgå eksplisitt at tabellene 5A og 5B skal være med i rapporten fra selskapet kun for de bransjer der selskapet opererer med diskonterte erstatningsavsetninger.

- (i) Kapittel IV vedrørende de opplysninger som skal oppgis om selskapets reassuransedekninger (og approksimasjonene av disse) kan videreføres i sin nåværende form.
- (j) Kapittel V om beregningen av minstekrav til premieavsetning og erstatningsavsetning i forbindelse med delårsrapporteringen kan i all hovedsak videreføres i sin nåværende form. Det må imidlertid fremgå at de presiseringene som innarbeides i kapittel II og III gjelder tilsvarende for beregning og rapportering av forsikringstekniske avsetninger i forbindelse med delårsregnskapet.
I dette kapitlet bør det også tas inn en merknad om at det p.t. ikke er krav om rapportering av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger pr. utløpet av første kvartal.
- (k) Kapittel VI om midlertidige metoder for beregning av minstekravet til erstatningsavsetning for hovedbransjen Yrkesskadeforsikringer kan utgå, siden disse forenklete metodene har blitt erstattet av risikoteoretisk baserte beregningsmetoder av samme type som metodene som anvendes i de øvrige skadeforsikringsbransjer.

Det fremgår av de ovenstående kommentarer at det i tillegg til de tekniske justeringer som følger av at det skal tas høyde for forventede indirekte skadebehandlingskostnader ved beregningen av minstekravene til både premieavsetning og erstatningsavsetning, er et generelt behov for oppdatering av vedlegg B med hensyn til begrepsbruk mv. Det samlede behovet for justeringer tilsier derfor at vedlegget må oppdateres i sin helhet.

Når det gjelder utformingen av tabelltillegget til vedlegg B har det over tid oppstått et betydelig etterslep i forhold til hvordan den faktiske rapporteringen fra selskapene har utviklet seg. Det vurderes derfor å utarbeide en ny Excel-basert mal for rapportering av kravene til premieavsetning og erstatningsavsetning.

VEDLEGG 1

Forskrift 10. mai 1991 nr. 301

Forskrift om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 10. mai 1991 med hjemmel i lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 8-6 og lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstilsynsloven) § 4 nr. 4.

Tilføyd hjemmel: Lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsvirksomhetsloven) § 12-2, § 12-10, § 12-11, § 12-12, § 12-13, § 12-14 og § 17-2.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IX kap. I nr. 2 (direktiv 73/239/EØF endret ved direktiv 87/343/EØF), nr. 7a (direktiv 92/49/EØF) og nr. 7b (direktiv 2005/68/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 30 juli 1992 nr. 614, 27 mai 1993 nr. 423, 27 juni 2008 nr. 768, 18 des 2009 nr. 1726, 21 des 2010 nr. 1770, 21 des 2011 nr. 1480.

§ 1 Anvendelsesområde

Forskriften gjelder alle skadeforsikringsselskaper inklusive kredittforsikringsselskaper og gjenforsikringsselskaper. Forskriften gjelder dessuten livsforsikringsselskaper som i henhold til § 1-3 i forsikringsvirksomhetsloven har fått konsesjon til å overta personforsikringer som ikke er livsforsikringer.

Forskriften gjelder ikke utenlandsk skadeforsikringsselskap eller gjenforsikringsselskap som driver virksomhet gjennom filial her i riket. Regler om kapitalkrav for filial av forsikringsselskap med hovedsete utenfor EØS er fastsatt i forskrift til lovens § 14-4.

Forskriftens §§ 3 og 4 gjelder ikke avsetninger til dekning av naturskade, jf. forsikringsvirksomhetslovens § 12-15.

§ 2 Definisjoner

Med selskap menes her skadeforsikringsselskap med den avgrensning som følger av § 1.

Med bransje menes her forsikringsklasse (hovedgruppe) i skadeforsikring som fastsatt i forskrift til forsikringsvirksomhetslovens § 2-1 eller del av slik klasse som etter forskrift fastsatt av Finanstilsynet i medhold av forskriften her skal anses som bransje.

Med forsikringsteknisk ansvar menes her det beløp som på et bestemt tidspunkt og med fastsatt grad av sannsynlighet dekker et selskaps samlede fremtidige, kontraktmessige erstatningsutbetalinger for egen regning, herunder direkte og indirekte skadebehandlingskostnader relatert til disse erstatningsutbetalingene. Med forsikringsteknisk bruttoansvar menes tilsvarende det beløp som på et bestemt tidspunkt og med fastsatt grad av sannsynlighet dekker selskapets samlede fremtidige, kontraktmessige brutto erstatningsutbetalinger.

Med premieansvar menes her et selskaps forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for egen regning for ikke inntrufne skadetilfeller under forsikringer som på et bestemt tidspunkt løper, herunder direkte og indirekte skadebehandlingskostnader relatert til disse erstatningsutbetalingene. Bruttopremieansvar defineres tilsvarende med utgangspunkt i fremtidige brutto erstatningsutbetalinger.

Med erstatningsansvar menes her et selskaps forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for egen regning for skadetilfeller som på et bestemt tidspunkt er inntruffet men ikke oppgjort, herunder direkte og indirekte skadebehandlingskostnader relatert til disse erstatningsutbetalingene. Bruttoerstatningsansvar defineres tilsvarende med utgangspunkt i fremtidige brutto erstatningsutbetalinger.

Med sikkerhetsansvar menes her et selskaps forsikringstekniske ansvar fratrukket selskapets samlede premie- og erstatningsansvar. Bruttosikkerhetsansvar defineres tilsvarende som differansen mellom forsikringsteknisk bruttoansvar og summen av bruttopremieansvar og bruttoerstatningsansvar.

§ 3 *Beregning av premieansvar, erstatningsansvar og sikkerhetsansvar*

Med mindre annet er fastsatt av Finanstilsynet skal selskapet ved utgangen av hvert kvartal beregne premieansvaret, erstatningsansvaret og sikkerhetsansvaret. Premie- og erstatningsansvaret skal beregnes særskilt for hver bransje som omfattes av selskapets konsesjon.

Ved beregningen skal selskapet benytte eller ta utgangspunkt i risikoteoretiske metoder. Selskapet skal gi Finanstilsynet melding om de metoder som måtte være benyttet og for øvrig redegjøre for beregningsmåten.

Finanstilsynet kan gi pålegg om endringer i beregningsmåten. Finanstilsynet kan også fatte vedtak om at selskapet for de enkelte bransjer skal benytte bestemte risikoteoretiske metoder ved beregningen av premieansvaret, erstatningsansvaret eller sikkerhetsansvaret.

Første til tredje ledd gjelder tilsvarende ved beregningen av bruttopremieansvar, bruttoerstatningsansvar og bruttosikkerhetsansvar.

§ 4 *Minstekrav til forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikringsselskap, unntatt kredittforsikringsselskap*

(a) *Minstekrav til premieavsetning*

Selskapets samlede minstekrav til premieavsetning skal til enhver tid utgjøre summen av samlet uopptjent premie for egen regning beregnet i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven § 12-11 første ledd og samlet avsetning for ikke avløpt risiko beregnet i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven § 12-11 annet ledd. Bestemmelsen i første punktum gjelder tilsvarende for hver bransje som omfattes av selskapets konsesjon.

Finanstilsynet gir nærmere bestemmelser om hvorledes minstekravet til premieavsetning skal beregnes, herunder de tilpasninger som må foretas for bransjer der premieinntekter, erstatningsutbetalinger mv. relateres til tegningsåret.

(b) *Minstekrav til erstatningsavsetning*

Selskapets samlede minstekrav til erstatningsavsetning skal til enhver tid utgjøre det samlede erstatningsansvaret beregnet i samsvar med vedtak og regler gitt i medhold av §§ 3 og 8. Bestemmelsen i første punktum gjelder tilsvarende for hver bransje som omfattes av selskapets konsesjon.

(c) *Minstekrav til sikkerhetsavsetning*

Selskapets samlede minstekrav til sikkerhetsavsetning skal til enhver tid utgjøre det samlede sikkerhetsansvaret beregnet i samsvar med vedtak og regler gitt i medhold av §§ 3 og 8.

I bransjer eller bransjegrupper der Finanstilsynet ikke har fastsatt eller godkjent risikoteoretiske metoder for beregning av sikkerhetsansvaret, skal minstekravet til sikkerhetsavsetningen utgjøre 15 prosent av selskapets opptjente premie for egen regning for siste regnskapsår, eller – dersom dette er høyere – 15 prosent av summen av minstekravene til premieavsetning og erstatningsavsetning beregnet i samsvar med bokstav a og b. I bransjer der premieinntekter, erstatningsutbetalinger mv. relateres til tegningsårene, skal prosentsatsen i første punktum anvendes på den del av premien som etter rimelige forsikringstekniske prinsipper kan henføres til siste tegningsår. Finanstilsynet kan for den enkelte bransje fastsette en høyere prosentsats enn den som er gitt i første punktum.

(d) *Minstekrav til reassuranseavsetning*

Selskapets minstekrav til reassuranseavsetning skal til enhver tid utgjøre 10 prosent av et beregningsgrunnlag som består av summen av uopptjent bruttopremie, bruttoerstatningsansvaret og bruttosikkerhetsansvaret fratrukket summen av uopptjent premie for egen regning, minstekravet til erstatningsavsetning og minstekravet til sikkerhetsavsetning. Finanstilsynet kan fastsette en annen prosentsats enn den som er gitt i første punktum.

§ 5 *Minstekrav til forsikringstekniske avsetninger i kredittforsikringsselskap*

§ 4 bokstav a, b og c gjelder tilsvarende, men slik at kredittforsikringsselskap i alle tilfelle skal ha en sikkerhetsavsetning som minst utgjør 244 prosent av gjennomsnittlig årlig opptjent premie for egen regning over de fem siste regnskapsår.

§ 6 *Minstekrav til forsikringstekniske avsetninger for virksomhet gjennom filial i annen stat innenfor EØS-området*

§§ 4 og 5 gjelder tilsvarende for selskapets kontraktmessige forsikringsforpliktelser knyttet til virksomhet gjennom filial i annen stat innenfor EØS-området.

Finansdepartementet kan likevel samtykke i at beregningen av minstekrav til sikkerhetsavsetning tilpasses de regler som gjelder i den aktuelle vertsstat for filialen. Samtykket vil i tilfelle begrenses til de risikoer som består i vertsstaten.

§ 7 *Risikostatistikk*

Selskapene skal utarbeide risikostatistikk etter regler fastsatt av Finanstilsynet.

§ 8 *Utfyllende regler*

Finanstilsynet gir utfyllende regler til forskriften, herunder regler om

- retningslinjer for bruk av risikoteoretiske metoder ved beregningen av premieansvar, erstatningsansvar og sikkerhetsansvar, samt bruttopremieansvar, bruttoerstatningsansvar og bruttosikkerhetsansvar,

- retningslinjer for beregning av avsetning for ikke avløpt risiko,
- bransjeinndeling til bruk ved beregning og rapportering, av forsikringstekniske ansvarstørrelser, minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og faktiske forsikringstekniske avsetninger,
- hvilke tilpasninger som skal foretas ved beregningen av minstekravene for de bransjer eller bransjegrupper der premieinntekter, erstatningsutbetalinger mv. relateres til tegningsårene,
- tidspunktet for gjennomføringen av beregningene,
- kontrollen av tilstrekkeligheten i de forsikringstekniske avsetninger,
- rapporteringen av beregninger, oppbygging av risikostatistikk m.m.

§ 9 *Ikrafttreden. Overgangsregler*

Forskriften trer i kraft straks.

Minstekravene gitt ved § 5 bokstav a, b og c, jf. også § 6, skal være oppfylt senest 30. juni 1992. Minstekravene gitt ved § 5 bokstav d og e, jf. også § 6, skal være oppfylt senest 31. desember 1992.

Frem til 31. desember 1992 kan ansvarlig kapital som nevnt i § 7-3 i lov om forsikringsvirksomhet med tilhørende forskrifter medregnes som avsetning til dekning av sikkerhetsansvar for det beløp den ansvarlige kapital overstiger minstekravet til kapitaldekning med mer enn en prosentenhet

§ 10 *Dispensasjon*

Finansdepartementet kan i særlige tilfelle og for en tidsbegrenset periode samtykke i at et selskap kan ha lavere forsikringstekniske avsetninger enn fastsatt i forskriften her.

Kilde: Lovdata. Det skal bemerkes at henvisningene i § 9 annet ledd er feil. Henvisningene til § 5 skal endres til § 4, men henvisningen til § 6 skal endres til § 5.

VEDLEGG 2

Utfyllende kommentarer til metoden for beregning av krav til avsetninger for indirekte skadebehandlingskostnader

I dette vedlegget gis noen utfyllende kommentarer til metoden for beregning av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Det vises også til omtalen i høringsnotatets punkt 2.2.

1. *Klassifisering av skadebehandlingskostnader*

Metoden for beregning av avsetninger for indirekte skadebehandlingskostnader som det redegjøres for nedenfor er i stor grad basert på resultatene av et arbeid gjennomført i regi av FNOs Fagutvalg Aktuar Skade (FUAS) høsten 2009.¹¹

I forbindelse med dette arbeidet ble de fremtidige administrative kostnader ved skadeoppgjør (direkte og indirekte skadebehandlingskostnader) klassifisert på følgende måte i tre hovedkategorier:

- (a) Kostnader som kan relateres til selve skadesaken
Herunder:
 - advokatutgifter
 - spesialisterklæringer
 - takstutgifter mv.
- (b) Kostnader direkte relatert til den interne saksbehandling i oppgjørsavdelingen
Herunder:
 - lønn
 - sosiale utgifter
 - utgifter til materiell, kontorutstyr
 - kontor, kantine osv.
- (c) Indirekte kostnader
Herunder:
 - ledelse
 - IT
 - regnskap, økonomi, juridisk, aktuar mv.

Kostnader som vist til under (a) omfattes av erstatningskostnadene og dermed av erstatningsavsetningene slik disse størrelsene frem til nå har vært definert/avgrenset i både regelverket for forsikringstekniske avsetninger og regnskapsregelverket for forsikringsselskaper.

Kostnader som vist til under (b) og (c) utgjør de indirekte skadebehandlingskostnader. Som følge av de gjennomførte endringene i forsikringsvirksomhetsloven og hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring skal erstatningsavsetningen heretter også

¹¹ Jf. notatet "Håndtering av fremtidige administrative kostnader ved skadeoppgjør" som ble oversendt fra FNO til Finanstilsynet 3. november 2009.

omfatte forventede fremtidige indirekte skadebehandlingskostnader relatert til skadetilfeller som på et nærmere angitt tidspunkt er inntruffet men ikke oppgjort (IBNS-skader).

2. *Beregningsmetoden for krav til indirekte skadebehandlingskostnader*

Med utgangspunkt i klassifiseringen av de administrative kostnader ved skadeoppgjør som det er vist til ovenfor, er det utarbeidet en norm for beregningen av avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. Denne normen innebærer at det beregnes et bidrag til den samlede avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader for hver skadeforsikringsbransje. Bidraget settes lik produktet av en bransjespesifikk proportsats og den aktuelle bransjens brutto erstatningsavsetning eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader.

For bransje nr. k er med andre ord bidraget til avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader ($ULAE_k$) gitt ved¹²

$$ULAE_k = Q_k \times BEA_k,$$

der Q_k er den bransjespesifikke proportsatsen, mens BEA_k er bransjens brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Den samlede avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader ($ULAE$) er dermed gitt ved

$$ULAE = \sum_k ULAE_k.$$

3. *Fastsettelsen av bransjespesifikke proportsatser*

Nedenfor skisseres kort metoden som ble benyttet av FUAS i forbindelse med utledningen av de bransjespesifikke proportsatser som kan benyttes ved beregningen av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

For gitt bransjegruppe (k) og skadeinntreffelsesår (i) beregnes først $R_{k,i}$ som forholdet mellom følgende størrelser:

- de administrative kostnader ved skadeoppgjør av type (b) og (c) som angitt i avsnitt 1 foran, dvs. de indirekte skadebehandlingskostnader ($ISK_{k,i}$) og
- de anslåtte brutto erstatningskostnader, inklusive administrative kostnader ved skadeoppgjør av type (a) som angitt i avsnitt 1 foran ($BEK_{k,i}$),

dvs.

$$R_{k,i} = ISK_{k,i}/BEK_{k,i}.$$

Hvis det foreligger tilstrekkelig detaljerte data over de indirekte skadebehandlingskostnader for et utvalg av skadeinntreffelsesår og det er en rimelig grad av stabilitet i forholdet mellom de indirekte skadebehandlingskostnader og de anslåtte brutto erstatningskostnader, kan forholdstallet $R_{k,i}$ erstattes med et (vektet eller uvektet) gjennomsnitt. I det følgende betegnes dette R_k .

¹² Forkortelsen ULAE er hentet fra engelsk terminologi ("Unallocated Loss Adjustment Expenses").

Det legges videre til grunn at arbeidet med skadeoppgjøret relatert til de meldte men ikke oppgjorte skadetilfeller (RBNS-skadene) i gjennomsnitt har kommet halvveis. Avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader kan dermed beregnes som følger:

$$ULAE_k = R_k \times (0,5 \times BEA_{RBNS,k} + BEA_{IBNR,k}),$$

der $BEA_{RBNS,k}$ og $BEA_{IBNR,k}$ representerer hhv. brutto RBNS-avsetning og brutto IBNR-avsetning for bransjegruppe nr. k .

De bransjegruppespesifikke prosentsatsene for indirekte skadebehandlingskostnader er dermed gitt ved

$$\begin{aligned} Q_k &= ULAE_k / (BEA_{RBNS,k} + BEA_{IBNR,k}) \\ &= R_k \times (0,5 \times BEA_{RBNS,k} + BEA_{IBNR,k}) / (BEA_{RBNS,k} + BEA_{IBNR,k}). \end{aligned}$$

En oversikt over forslaget til bransjespesifikke prosentsatser fremgår av høringsnotatets punkt 2.2.

4. *Minstekravet til erstatningsavsetning*

Med de endringer som er gjennomført i forsikringsvirksomhetsloven og hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring vil samlet brutto erstatningsavsetning i bransje nr. k ($SBEA_k$) heretter være gitt ved

$$SBEA_k = BEA_k + ULAE_k,$$

der BEA_k representerer faktisk brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader og $ULAE_k$ representerer avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. (Begge størrelser gjelder bransje nr. k .)

Samlet erstatningsavsetning for egen regning i bransje nr. k ($SNEA_k$) fremkommer ved å gjøre et fradrag for gjenforsikringsandelen av brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader (GEA_k), dvs.

$$NBEA_k = SBEA_k - GEA_k = (BEA_k - GEA_k) + ULAE_k.$$

Minstekravet til erstatningsavsetning (erstatningsansvaret) eksklusiv bidraget fra avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader skal beregnes på samme måte som tidligere, jf. det forhold at de beregnede indirekte skadebehandlingskostnader ikke vil påvirke risikostatistikken som benyttes ved parameterestimeringen, herunder oversiktene over betalte bruttoerstatninger fordelt etter skadeinntreffelsesår/tegningsår og utbetalingsår (de såkalte avviklings-trekantene).

Dette innebærer at minstekravet til erstatningsavsetning (erstatningsansvaret) i bransje nr. k eksklusiv bidraget fra avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader ($EA_{Min,k}$) skal sammenliknes med differansen mellom faktisk brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader og gjenforsikringsandelen av brutto erstat-

ningsavsetning eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. Minstekravet til erstatningsavsetning er med andre ord oppfylt dersom

$$(BEA_k - GEA_k) \geq EA_{Min,k}$$

for alle skadeforsikringsbransjer.

Merknad:

- Vurderingene ovenfor kan tolkes slik at det for hver skadeforsikringsbransje er definert et minstekrav til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader som pr. forutsetning settes lik den faktiske avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader beregnet i samsvar med avsnittene 2 og 3.

VEDLEGG 3

Utfyllende kommentarer vedrørende vurderingen av behovet for avsetning for ikke avløpt risiko

Nedenfor følger noen utfyllende kommentarer vedrørende de vurderinger som bør ligge til grunn for en avgjørelse om det eventuelt må fortas avsetning for ikke avløpt risiko i en eller flere skadeforsikringsbransjer.

Som påpekt i høringsnotatets punkt 3 innebærer endringene i forsikringsvirksomhetsloven og hovedforskriften om forsikringstekniske avsetninger at for alle skadeforsikringsbransjer (f.eks. bransje nr. k) er minstekravet til premieavsetning ($PA_{Min,k}$) definert som summen av avsetningen for uopptjent premie for egen regning (AUP_k) og avsetning for ikke avløpt risiko (AIR_k), dvs.

$$PA_{Min,k} = AUP_k + AIR_k. \quad (1)$$

Videre vil det i forbindelse med beregningen av premieansvaret (PL_k for bransje nr. k) være hensiktsmessig å skille mellom premieansvaret eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader (PLE_k) og de forventede indirekte skadebehandlingskostnader (ISK_k), dvs.

$$PL_k = PLE_k + ISK_k. \quad (2)$$

Et mulig kriterium for å avgjøre om det må foretas avsetning for ikke avløpt risiko, kan være at premieansvaret inkludert forventede indirekte skadebehandlingskostnader er større enn avsetningen for uopptjent premie, dvs.

$$AIR_k = \max(PL_k - AUP_k; 0) = \max(PLE_k + ISK_k - AUP_k; 0). \quad (3)$$

Det legges til grunn at selskapene ved klassifiseringen av direkte og indirekte skadebehandlingskostnader skal benytte de samme prinsipper som ved beregningen av kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader, jf. vedlegg 2.

De direkte skadebehandlingskostnader omfattes av risikostatistikken som benyttes ved parameterestimeringen og kan dermed antas å være dekket av premieansvaret eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader. Et estimat på denne størrelsen er gitt ved produktet av uopptjent bruttopremie, estimatet på brutto skadeprosent og en faktor som tar hensyn til virkningen av selskapets reassuranseprogram (momentfaktoren av første orden).

Når det gjelder de forventede indirekte skadebehandlingskostnader gjenstår det å avklare hvordan disse skal estimeres. En enkel beregningsmetode kan være å benytte en bransjespesifikk prosentsats på enten uopptjent bruttopremie eller brutto premieansvar eksklusiv de forventede indirekte skadebehandlingskostnader, jf. metoden som det er redegjort for i vedlegg 2 hva angår avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader.

Det er imidlertid ikke opplagt hvordan slike bransjespesifikke prosentsatser skal fastsettes. Det synes likevel klart at man ikke uten videre kan benytte prosentsatsene man har kommet frem til i forbindelse med avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader. Etter det

Finanstilsynet kjenner til er det heller ikke gjennomført noe utredningsarbeid med sikte på å komme frem til hensiktsmessige metoder for å estimere de forventede indirekte skadebehandlingskostnader som heretter skal utgjøre en del av premieansvaret i de enkelte skadeforsikringsbransjer.

Inntil det foreligger nærmere (mer detaljerte) metoder for estimering av de forventede indirekte skadebehandlingskostnader, vil den utfyllende forskriften om forsikringstekniske avsetninger, herunder også vedlegg B til denne, kun vise til de generelle vurderinger som selskapene – med utgangspunkt i bl.a. (1) til (3) foran – forutsettes å foreta for å avgjøre om det i en eller flere skadeforsikringsbransjer må gjøres avsetninger for ikke avløpt risiko.

VEDLEGG 4

18. november 1992 nr. 1242

Forskrift om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring (utfyllende)

Hjemmel: Fastsatt av Kredittilsynet (nå Finanstilsynet) 18. november 1992 med hjemmel i forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring §§ 3 tredje ledd, 4, 7 og 8.

Endringer: Endret ved forskrifter 12. januar 1994 nr. 636, 4. november 1994 nr. 1299, 18. desember 2009 nr. 1726, xx. xxx 2012 nr. yyy.

Kapittel 1. Almennelige bestemmelser

§ 1. Anvendelsesområde mv.

Anvendelsesområdet for forskriften her tilsvarende anvendelsesområdet for forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring. Forskriften gjelder likevel ikke for kredittforsikringsselskaper.

Følgende vedlegg er en del av forskriften og skal anvendes ved beregningen av minstekravene til avsetninger:¹

- Vedlegg A om inndeling i skadeforsikringsbransjer.
- Vedlegg B om beregning og rapportering av minstekrav til premieavsetning og erstatningsavsetning.
- Vedlegg C om beregning og rapportering av minstekrav til sikkerhetsavsetning.
- Vedlegg D om beregning og rapportering av minstekrav til reassuransavsetning samt oversikt over estimerte parameterverdier for alle skadeforsikringsbransjer.

1) Innholdet av vedleggene til utfyllende forskrift er gjennomgående av utpreget beregningsteknisk karakter. Dette gjelder spesielt oversikten over beregningsmetoder gjengitt i vedleggene B og C. I tillegg kommer at vedlegg D også inneholder et relativt omfattende sett av tabeller over de parametere og beregningsfaktorer som skal anvendes ved beregningene av minstekrav til avsetninger. Vedleggene er derfor utelatt i Lovtidend.

§ 2. Definisjoner

Med *hovedforskriften* menes her forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om minstekrav til forsikringstekniske avsetninger og utarbeiding av risikostatistikk i skadeforsikring og gjenforsikring.

Med *selskap* menes her skadeforsikringsselskap med den avgrensning som følger av § 1 første ledd.

Med *bransje* menes her skadeforsikringsbransje som definert i vedlegg A.

Forsikringsteknisk ansvar og *forsikringsteknisk bruttoansvar* defineres som i hovedforskriften § 2 tredje ledd, likevel slik at med "fastsatt grad av sannsynlighet" skal forstås "99 prosent sannsynlighet" med mindre annen prosentsetning er fastsatt etter § 9.

Premieansvar, erstatningsansvar og sikkerhetsansvar samt *brutto premieansvar, brutto erstatningsansvar og brutto sikkerhetsansvar* defineres som i hovedforskriften § 2 fjerde, femte og sjette ledd.

§ 3. Bransjeinndeling

Ved beregningen av de forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekravene til de enkelte komponenter i de samlede forsikringstekniske avsetninger skal selskapet anvende den inndelingen i bransjer og hovedgrupper av bransjer som følger av vedlegg A.

Kapittel 2. Om anvendelse av risikoteoretiske metoder ved beregningen av minstekrav til forsikringstekniske avsetninger

§ 4. Beregning av minstekrav til premieavsetning

- (1) Minstekravet til premieavsetning skal beregnes som angitt i hovedforskriften § 4 bokstav a.
- (2) For alle bransjer innenfor direkte forsikring, jf. vedlegg A, skal selskapet beregne uopptjent bruttopremie ved å periodisere forfalt bruttopremie ved anvendelse av prorata-prinsippet pr. forsikring. I den forfalte bruttopremien skal selskapet medregne hele bruttopremien fram til første hovedforfall, uansett hvilken praksis selskapet anvender når det gjelder terminpremier. Det skal ikke gjøres fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte bruttopremien periodiseres.

Uopptjent premie for egen regning beregnes tilsvarende med utgangspunkt i forfalt premie for egen regning. Med "forfalt premie for egen regning" forstås her den forfalte bruttopremien med fradrag av bruttopremien for avgitt gjenforsikring. Med "bruttopremie for avgitt gjenforsikring" forstås gjenforsikringspremien inklusive de provisjoner som det mottakende selskap tilbakefører til det avgivende selskap.
- (3) For alle bransjer innenfor bransjegruppen "Inngående reassurans" skal selskapet beregne uopptjent bruttopremie og uopptjent premie for egen regning ved å anvende retningslinjene i vedlegg B.
- (4) For alle bransjer innen direkte forsikring skal selskapet ved beregningen av premieansvaret skille mellom (i) premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader og (ii) forventede indirekte skadebehandlingskostnader. Tilsvarende gjelder ved beregningen av brutto premieansvar.
- (5) For alle bransjer innen direkte forsikring skal kravet til avsetningen for ikke avløpt risiko settes lik premieansvaret fratrukket uopptjent premie for egen regning, dersom denne differansen er større enn null.
- (6) Selskapet skal for øvrig beregne minstekrav til premieavsetning, uopptjent bruttopremie, uopptjent premie for egen regning og minstekravet til avsetning for ikke avløpt risiko etter retningslinjene i vedlegg B. Beregningene av premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader og brutto premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader skal foretas ved hjelp av risikoteoretisk baserte metoder som fastsatt i vedlegg B.

§ 5 *Beregning av minstekrav til erstatningsavsetning*

- (1) Det samlede minstekravet til erstatningsavsetning skal beregnes ved å summere minstekravene til erstatningsavsetning for alle bransjer der selskapet tegner forretning, jf. hovedforskriften § 4 bokstav b samt bransjeinndelingen etter vedlegg A. For alle bransjer omtalt i første punktum skal minstekravet til erstatningsavsetning tilsvare erstatningsansvaret beregnet i samsvar med nr. 2 til 8 samt ved anvendelse av risiko-teoretiske metoder og retningslinjer som fastsatt i vedlegg B.
- (2) For alle bransjer omtalt i nr. 1 skal selskapet ved beregningen av erstatningsansvaret skille mellom (i) erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og (ii) avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader. Tilsvarende gjelder ved beregningen av brutto erstatningsansvar.
- (3) For alle bransjer omtalt i nr. 1 skal selskapet beregne bidraget til erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader fra hver skadeårgang som ikke er ferdig avviklet. Erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader for bransjen beregnes deretter ved å summere bidragene fra alle skadeårganger som ikke er ferdig avviklet.
- (4) For alle bransjer innen bransjegruppene "Landbaserte forsikringer – privat" og "Landbaserte forsikringer – næringsliv" skal bidraget til erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader fra hver skadeårgang som ikke er ferdig avviklet beregnes ved å ta utgangspunkt i et beregningsgrunnlag som består av produktet av selskapets inflasjonsjusterte opptjente bruttopremie for den aktuelle skadeårgang og forventet brutto skadeprosent for bransjen. Bidraget fra skadeårgangen finnes ved å multiplisere dette beregningsgrunnlaget med følgende faktorer:
 - en avviklingsfaktor som for den aktuelle skadeårgangen gir et estimat på hvor stor andel av skadeårgangens samlede brutto erstatningsutbetalinger eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader som ennå ikke er utbetalt,
 - en strukturfaktor som fanger opp virkningen av år-til-år fluktuasjoner i intensiteten for inntreffelse av skader og avviklingsmønsteret samt virkningen av eventuelle andre tilfeldige fluktuasjoner som kan påvirke skadeprosenten for den aktuelle skadeårgangen,
 - en reassuransefaktor som tar hensyn til virkningen av selskapets reassuranseprogram for den aktuelle bransje og skadeårgang.
- (5) Bidragene til erstatningsansvaret eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader fra bransjene innen bransjegruppene "Sjøforsikringer og energiforsikringer" og "Inngående reassuranse" beregnes ved å anvende metoden beskrevet i nr. 3 og 4 sammen med de tilpasninger som må foretas for bransjer der premieinntekter, erstatningsutbetalinger mv. relateres til tegningsåret, jf. retningslinjene i vedlegg B.
- (6) Ved beregningen av brutto erstatningsansvar eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader gjelder bestemmelsene i nr. 2 til 5 tilsvarende, likevel slik at ved anvendelse av reglene i nr. 4 settes reassuransefaktoren lik 1.

- (7) For hver av bransjene omtalt i nr. 1 skal kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader settes lik produktet av selskapets faktiske brutto erstatningsavsetning i den aktuelle bransje og en bransjespesifikk proSENTSATS som angitt i vedlegg B. Kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader skal ikke fordeles mellom skadeårgangene som ikke er ferdig avvirket.
- (8) Finanstilsynet kan tillate at et selskap for en eller flere bransjer beregner kravet til avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader ved å benytte andre proSENTSATSER enn de som følger av vedlegg B. Søknad om anvendelse av annen proSENTSATS skal begrunnes ved særtrekk ved selskapets portefølje eller andre selskaps-spesifikke forhold.

§ 6. Beregning av minstekrav til sikkerhetsavsetning

Minstekravet til sikkerhetsavsetning skal tilsvare selskapets sikkerhetsansvar beregnet etter risikoteoretiske metoder samt øvrige metoder og retningslinjer fastsatt i vedlegg C, herunder retningslinjene for tilpasning av beregningsmetodene til de tre bransjegruppene "Landbaserte forsikringer – privat", "Landbaserte forsikringer – næringsliv" og "Sjøforsikringer, energiforsikringer og inngående reassurans".

Selskapet skal beregne separate minstekrav til sikkerhetsavsetning for hver av bransjegruppene

- "Landbaserte forsikringer – privat",
- "Landbaserte forsikringer – næringsliv" og
- "Sjøforsikringer, energiforsikringer og inngående reassurans".

Det samlede minstekravet til sikkerhetsavsetning beregnes deretter ved å summere de beregnede minstekravene for de tre bransjegruppene.

Bransjene "Storkaskoforsikringer" og "Kystkaskoforsikringer" og bransjegruppen "Landbaserte forsikringer – næringsliv" kan likevel behandles under ett ved beregningen av minstekravet til sikkerhetsavsetning.

Ved beregningen av brutto sikkerhetsansvar gjelder bestemmelsene i paragrafen her tilsvarende.

§ 7. Beregning av minstekrav til reassuransavsetning

Ved beregningen av minstekravet til reassuransavsetning etter hovedforskriften § 4 bokstav d skal:

- uopptjent bruttopremie og uopptjent premie for egen regning beregnes ved anvendelse av § 4 i forskriften her,
- brutto erstatningsansvar og minstekrav til erstatningsavsetning beregnes ved anvendelse av § 5 i forskriften her,
- brutto sikkerhetsansvar og minstekrav til sikkerhetsavsetning beregnes ved anvendelse av § 6 i forskriften her.

ProSENTSATSEN som skal anvendes ved beregningen fastsettes som angitt i vedlegg D.

Har selskapet iverksatt særlige tiltak med sikte på å redusere omfanget av de kostnader som påløper hvis en eller flere av selskapets reassurandører ikke dekker sine andeler av de samlede forpliktelser, kan Finanstilsynet etter søknad godkjenne en lavere reassuranseavsetning enn den som framkommer ved anvendelse av første og annet ledd i paragrafen her.

§ 8. *Parameterverdier*

Ved anvendelsen av beregningsmetodene for premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader, erstatningsansvar eksklusiv avsetningen for indirekte skadebehandlingskostnader og minstekrav til sikkerhetsavsetning som er fastsatt i vedleggene B og C, skal selskapet benytte parameterverdier og beregningsfaktorer som fastsatt i vedlegg D. Det samme gjelder for beregningen av brutto premieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader, brutto erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og brutto sikkerhetsansvar.

De parameterverdier og beregningsfaktorer som til enhver tid skal benyttes, fastsettes av Finanstilsynet på grunnlag av den sist innhentede risikostatistikk fra selskapene, jf. §§ 17 og 18. Finanstilsynet utarbeider innen 15. desember hvert år en oversikt over de parametere og beregningsfaktorer som skal anvendes ved beregningen av minstekrav til avsetninger i forbindelse med regnskapsavslutningen pr. 31. desember samme år. Tilsvarende utarbeider Finanstilsynet innen 30. juni hvert år en oversikt over de parametere og beregningsfaktorer som skal anvendes ved beregningen av minstekrav til avsetninger i forbindelse med regnskapsavslutningen pr. 30. juni samme år.

Finanstilsynet kan, når særlige grunner foreligger, tillate at et selskap som har stor markedsandel innen en eller flere bransjer eller overtar risikoer som avviker betydelig fra representative risikoer i den aktuelle bransje, for nærmere angitte parametere og beregningsfaktorer anvender estimer som er basert utelukkende på selskapets egne data for de aktuelle bransjer. Slike parameterestimer og beregningsfaktorer kan anvendes ved beregningen av premieansvar og bruttopremieansvar eksklusiv forventede indirekte skadebehandlingskostnader, erstatningsansvar og brutto erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader samt minstekrav til sikkerhetsavsetning og brutto sikkerhetsansvar. De parametere og beregningsfaktorer der anvendelse av selskapsspesifikke estimer er tillatt, er gitt i vedlegg D. Metodene som skal benyttes ved parameterestimeringen, fastsettes av Finanstilsynet.

§ 9. *Unntak*

Når særlige grunner foreligger, kan Finanstilsynet for mindre skadeforsikringselskaper fastsette en lavere deknings sannsynlighet enn den som følger av § 2 fjerde ledd.

Kapittel 3. Om selskapenes rapportering til Finanstilsynet

§ 10. *Hyppighet av rapportering*

Selskapet skal ved utgangen av annet, tredje og fjerde kvartal beregne de forsikringstekniske ansvarsstørrelsene som nevnt i § 2 siste ledd, herunder minstekravene til henholdsvis premieavsetning, erstatningsavsetning, sikkerhetsavsetning og reassuranseavsetning. Beregningene omtalt i første punktum omfatter også forsikringstekniske bruttoansvarsstørrelser.

I forbindelse med utarbeidingen av årsregnskap og delårsregnskap skal selskapet kontrollere at dets faktiske forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelige til å dekke de tilsvarende forsikringstekniske ansvarstørrelser som beregnet av selskapet, og dessuten oppfylle de minstekrav til avsetninger som følger av § 4 i hovedforskriften og kapittel 2 i forskriften her. Resultatet av kontrollen skal framgå av selskapets rapportering til Finanstilsynet, jf. §§ 11, 12 og 13 i forskriften her.

Finanstilsynet kan også ellers når det anses som et nødvendig ledd i tilsynet med et selskap, kreve at selskapet straks foretar rapportering i samsvar med forskriften her.

§ 11. Rapportering av premieavsetning

Minstekravet til premieavsetning, herunder uopptjent premie for egen regning, premieansvar og avsetning for ikke avløpt risiko, skal ved rapporteringen oppgis for alle bransjer som selskapet driver virksomhet innenfor. Bestemmelsen i første punktum gjelder tilsvarende for uopptjent bruttopremie og brutto premieansvar.

Selskapets rapportering skal for øvrig tilfredsstille retningslinjene for rapportering som gis i vedlegg B.

Ved rapportering etter paragrafen her skal selskapet benytte rapporteringsformater fastsatt eller godkjent av Finanstilsynet.

§ 12. Rapportering av erstatningsavsetning

For alle bransjer der selskapet tegner forretning, skal rapporteringen til Finanstilsynet inneholde opplysninger om det beregnede minstekravet til erstatningsavsetning og den faktiske erstatningsavsetningen, herunder beregnet erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader, faktisk erstatningsavsetning eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader og avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for brutto erstatningsansvar og brutto erstatningsavsetning beregnet ved anvendelse av henholdsvis metoder fastsatt av Finanstilsynet og selskapets egne metoder.

Erstatningsansvar og brutto erstatningsansvar eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader beregnet etter Finanstilsynets metoder skal ved rapporteringen være fordelt på de skadeårgangene som ikke er ferdig avviklet. Tilsvarende gjelder for faktisk erstatningsavsetning og faktisk brutto erstatningsavsetning eksklusiv avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Hvis selskapet i en eller flere bransjer foretar erstatningsavsetning utover det beregnede minstekravet, skal det redegjøres for de antatt viktigste årsakene til at den faktiske erstatningsavsetningen i den aktuelle bransje er høyere enn det tilsvarende minstekravet.

Selskapets rapportering skal for øvrig følge retningslinjene for rapportering i vedlegg B.

Finanstilsynet kan bestemme at minstekravet til erstatningsavsetning og selskapets faktiske erstatningsavsetning ved rapporteringen skal være fordelt på en beregnet avsetning til dek-

ning av anmeldte men ikke ferdig oppgjorte skadetilfeller (RBNS-avsetning) og en beregnet avsetning til dekning av inntrufne men ikke anmeldte skadetilfeller (IBNR-avsetning). Tilsvarende gjelder for brutto erstatningsansvar og faktisk brutto erstatningsavsetning beregnet ved anvendelse av henholdsvis metoder fastsatt av Finanstilsynet og selskapets egne metoder.

§ 11 siste ledd gjelder tilsvarende.

§ 13. Rapportering av sikkerhetsavsetning

For hver bransjegruppe der minstekravene til sikkerhetsavsetning og brutto sikkerhetsansvar beregnes ved hjelp av risikoteoretiske metoder fastsatt i vedlegg C, skal selskapet ved rapporteringen gi en fullstendig dokumentasjon av beregningene, jf. retningslinjene gitt i vedlegg C.

For de bransjer eller bransjegrupper der beregningen er foretatt ved hjelp av forenklete metoder skal selskapet dokumentere det beregnede minstekravet til sikkerhetsavsetning og brutto sikkerhetsansvar ved å følge retningslinjene gitt i vedlegg C.

Selskapets rapportering skal for øvrig tilfredsstille de utfyllende retningslinjer angående rapportering som gis i vedlegg C.

§ 11 siste ledd gjelder tilsvarende.

§ 14. Forenklet rapportering

I forbindelse med delårsrapporteringen kan selskapet ved beregningen og rapporteringen av minstekravene til erstatningsavsetning og brutto erstatningsansvar anvende forenklete metoder i det omfang dette følger av retningslinjene i vedlegg B. Tilsvarende gjelder for beregning og rapportering av minstekrav til sikkerhetsavsetning og brutto sikkerhetsansvar, jf. vedlegg C.

Kapittel 4. Om krav til oppbygging av risikostatistikk i selskapene

§ 15. Generelt om krav til selskapenes databaser

Selskapets interne databaser skal være organisert slik at de tillater detaljerte risikoanalyser, herunder en oppfølging av polisers og forsikringstakers skadehistorikk over en flerårig periode.

Selskapets databaser skal i alle tilfelle omfatte risikostatistikk som vist til i §§ 16 og 17 i forskriften her.

§ 16. Risikostatistikk for beregning av forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger

Selskapet skal for alle bransjer det driver virksomhet innenfor, ha tilgjengelig alle statistikkopplysninger som er nødvendige for å kunne beregne forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger.

Kravet i første ledd omfatter de data som er nødvendige for å kunne benytte de risikoteoretisk baserte beregningsmetoder som er fastsatt i vedleggene B og C, sammen med de estimerte parameterverdier og beregningsfaktorer som gis i vedlegg D, herunder

- data over opptjente bruttopremier for hver skadeårgang som ikke er ferdig avviklet eventuelt forfalte bruttopremier for ikke ferdig avviklede tegningsår i de bransjer der alle skadetilfeller og erstatningsbeløp relateres til tegningsåret,
- data over uopptjent bruttopremie ved utgangen av siste kalenderår, eventuelt uopptjent bruttopremie ved utgangen av siste ettårige regnskapsperiode fram til balansedato,
- opplysninger om selskapets reassuranseavdekning som er tilstrekkelig detaljerte til å kunne benytte de utarbeidede metoder for tilnærming av reassuranseprogrammene.

Selskapets databaser skal videre inneholde statistikkopplysninger som gjør det mulig å følge avviklingen av skadeårgangene, herunder opplysninger om samlet erstatningsbeløp eksklusiv indirekte skadebehandlingskostnader fordelt etter skadeårgang og utbetalingsår samt gjenstående erstatningsavsetninger eksklusiv avsetninger for indirekte skadebehandlingskostnader for hver skadeårgang. Kravet i første punktum omfatter både bruttobeløp og egenregningsbeløp.

Statistikkopplysninger som angitt i annet og tredje ledd, skal være tilgjengelig for alle bransjer som selskapet driver forretning innenfor.

§ 17. Risikostatistikk for estimering av parametere

Finanstilsynet kan for en eller flere av de bransjer et selskap driver virksomhet innenfor, pålegge selskapet å sende inn all risikostatistikk som er nødvendig for estimering eller fastsetting av parametere og beregningsfaktorer som inngår i de risikoteoretiske metoder som skal benyttes ved beregningen av de forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekravene til forsikringstekniske avsetninger, jf. bransjeinndelingen etter vedlegg A samt de risikoteoretisk baserte beregningsmetoder som er fastsatt i vedleggene B og C.

§ 18. Særlige pålegg fra Finanstilsynet

Finanstilsynet kan i forbindelse med den løpende vurderingen av de risikoteoretiske metoder som skal anvendes ved beregningen av forsikringstekniske ansvarsstørrelser og minstekrav til forsikringstekniske avsetninger, pålegge det enkelte skadeforsikringsselskap å utarbeide en mer detaljert risikostatistikk enn den som framgår av §§ 16 og 17.

Pålegget kan omfatte alle bransjer som selskapet driver virksomhet innenfor, eller avgrenses til enkelte bransjer. Selskapene kan også pålegges å utarbeide risikostatistikk for en mer detaljert bransjeinndeling enn den som følger av vedlegg A.

Kapittel 5. Ikrafttreden mv.

§ 19. Ikrafttreden

- (1) Denne forskrift trer i kraft straks.
- (2) Minstekrav til forsikringstekniske avsetninger i henhold til forskriften her skal oppfylles første gang 31. desember 1992.

- (3) Rapportering i henhold til forskriften her skal gjennomføres første gang i tilknytning til årsregnskapet for 1992, dvs. med rapporteringstidspunkt 31. desember 1992.

§ 20. Tidsfrister

Med mindre det fastsettes andre tidsfrister, vil fristene for innsending av årsrapporter og delårsrapporter til Finanstilsynet, jf. kapittel 3 i forskriften her, være som følger:

- Foreløpige rapporter skal innsendes senest en måned etter utløpet av rapporteringsperioden.
- Endelige rapporter skal innsendes senest to måneder etter utløpet av rapporteringsperioden.

Finanstilsynet gir nærmere regler om omfanget av foreløpige og endelige rapporter om forsikringstekniske avsetninger.